

(המשך מעמוד 4)

הצרכן, לצמצם את יכולתו לקנות סחורות. צימצום זה יגרום לתחרות בין היצרנים, שיאלצו להוריד את מחיריהם. מיפעלים בלתי-יעילים יסגרו, היעילים יסתגלו לייצור זול, שיוכל להתחרות עם מחירי חו"ל. במקביל, באין כסף בידי הצרכן, יקטן הביקוש לייבוא. יחד עם הגברת הייצוא, יעזור הדבר להקטנת הגרעון במאזן תשלומי חוץ (בשנה שעברה: 422 מיליון דולר). אולם שיטה זו פירושה ירידה ממשית ברמת-המחיה בארץ, שלגבי שכבות נרחבות בעם, הינה נמוכה בלא-ריבוי. היא גם אינה מבטיחה פתרון סופי לבעיות הכלכליות של המדינה, כי גם אילו הסכימו האזרחים לסבול שנתיים-שלוש, כדי לצמצם את הגרעון המסחרי של המדינה, הרי בסוף תקופה זו היו בחוץ דורשים כי תוחזר להם רמת המחיה הקודמת, כי שוב תשולם תוספת יוקר ריאלית ושוב יהיה בידם הכסף הדרוש לקנות מה שקנו לפני הפיתוח "התוכנית חומש". שאיפה טבעית ו- חיונית זו היתה הורסת שוב את המיבנה הכלכלי. שהרי שום דבר לא היה משתנה במשק, מלבד הורדה זמנית של רמת-המחיה והמחירים, ומלבד סגירת מיפעלים בלתי-יעילים וגרימת אבטלה.

הבראת המשק הלאומי כרוכה לא בהקפאה זמנית של רמת-המחיה, או הורדתה, כי אם

מנהל ערד איזאב
חבל על החבל

בשינוי עצם מיבנהו של המשק הלאומי. טפילים שאין להם זכות-קיום בתנאי ה- שינוי זה צריך להתבטא בחיסול ענפים ארץ ועידוד ענפים אחרים, המתאימים יותר לטבעה ולמקומה הגיאוגרפי של המדינה. שינויים אלה אין עושים מן היום למחר. אפשר לבצע רק על פי תוכנית יסודית רחבה, לאורך תקופה של חמש או שש שנים לפחות. ואילו בישראל לא נרמז שום רמז על קיומה של תוכנית יסודית כזאת. לנאומי החגיגי, הפליט ביגיי בתמהו: "מה? היה זה ערב יום העצמאות, כאשר קרא אליו ביגיי כמה מנצרי-הפלא הכלכליים של לוי אשכול, שיספקו לו נתונים לכללים לנאומי החגיגי. הפליט ביגיי בתמהו: "מה? אין תוכנית חומש?" הכלכלנים הצעירים מיהרו להרגיע את ראש הממשלה, הבטיחו כי תוך ש- ב- עיים יכינו תכנית-חומש להבראת המשק.

פיתוח חבלה בחבל

עורב גדול נחת על ראש אחד הצוקים ה- אדומים, שניצבו בקיר תלול מעל ים המלח. כעבור רגע הודעו הצוק ומתוכו פרצו שממה סלעית אדירים ועמוד עשן ואבק. ברד אבנים קטנות התפזר למאות מטרים סביב, וקול נפץ רועם יצא לטייל בוודיות ובהרים. כך, בסוף שבוע שעבר, החלו סוללי הדרמים של הקרן הקיימת פורצים את הקטע האחרון — התלול בדרכי המדינה — של הכביש (19.78 ק"מ) אשר יקשר את העיר ערד עם סדום, יקצר בעשרות קילור-

מטרים את המרחקים לכאר-שבע, תל-אביב וירושלים.

אולם התפוצצות אדירה זו (טונה וחצי שדית) נבלעה על-ידי התפוצצות כבדה הרבה יותר, שאירעה בתחילת אותו שבוע 14 קילומטר צפונית-מערבית מאותו צוק אדום: במחנה הקידמי של ערד עצמה. היה זה כאשר החליט אריה ("ליובה") אליאב (40), להתפטר מתפקידו כראש היחידה המנהלית שליד משרד העבודה, עליה הוטל לתכנן ולהקים את העיר לעתיד ערד (10000 נפש). למרות ששר העבודה סירב לקבל את הת- פטרותו של ליובה, נראה השבוע המחנה הקדמי עזוב ושומם: יחד עם המנהל חזרו צפונה גם 30 מהנדסים והאדריכלים.

דובדבן בעיניה הפתיל הרועם שפיץ את סבלנותו של הגבר הצנוע והשקט היה ארוך ואטי מזה שהעיק השממה את הצוק האדום מעל לים. כפתור מנגנון הפיצוץ נלחץ במשרד השיכון שבקרית- תאריך ההפעלה: מיד לאחר הרכבת הקואליציה הנוכחית. החבלן: שר הפיתוח והשיכון, גיורא יוספסל. משרת החבלה: העברת היחידה המנהלית של ערד מיד משרד ה- עבודה לידי משרד הפיתוח או השיכון. לא תמיד היתה השתייכותה של היחידה למשרד העבודה פסולה בעיני שר העבודה: לשעבר, יוספסל. בזמנו אף התנגד בכל תוקף לצירופה של היחידה למשרד הפיתוח, שטען כי פיתוח האזורים הצחיחים כערד, הוא תפקידו הישיר. לאחר חלוקת העוגה הקואליציונית החדשה, נשתנה המצב: פרוסת העבודה נפלה לידי שר אחדות-העבודה יגאל אלון, ואילו יוספסל קיבל פרוסת הפיתוח בתוספת קצפת של שיכון, אותה ליקק ברגע האחרון מפרוסתו של יגאל, למרות צעק- תיו. על הדובדבן של חבל ערד, אשר עדיין עיטר את עוגתו של אלון, לא נאמר דבר. אך חיש מהר התברר כי יוספסל דש עין גם עליו.

כל חבלן ותיק יודע כי את הסלע יש לפוצץ בנקודתו הסדוקה ביותר. נקודה כזו נמצאה גם בועדה הבינמשרדית לענייני ערד. ריב סמכויות. כל אחד ניפנף במשהו: אלון בהסכם קואליציוני, יוספסל בתקציב שיכון ופיתוח. הכספים הדרושים לביצוע עבודות פשוט לא הגיעו. לוח-ענק של תכ- ניות ומועדי ביצוע "תשבץ", כלשון אנשי היחידה, התלוי על קיר משרדו של ליובה במחנה הקדמי ערד, החל להשתבש. שוב ושוב התריע כי בצורה כזו לא יוכל לבצע את הגדולה במשימות שהוטלה א-יפעם עליו. הוא איים בהתפטרות.

ברעש המחלוקת לא שם איש לב לאימויו של ליובה. הדבר הגיע לשיאו כאשר השתר- בבו בפיתוח החבל החדש אינטרסים כל- ליים: כריית הפוספטים שנחגלו בואדי אפע, דרומית מוהית לערד. ליובה מסר את עבודת הסקר לחברת דשנים וחומרים כ- יים, תוך תכנית להקים בטיסו תחנה זו קומבינאט כימי, המסוגל להעסיק 600 עוב- דים (למעלה ממחצית עובדי התעשייה לש- תיים הראשונות של העיר). פקיד משרד הפיתוח שלחו משטרה להפסיק את הכרייה, בטענה כי השאלה מי יכרה את הפוספטים — דשנים או חברת הפוספטים — עדיין נמצאת בבירור, וכי עד להכרעה יש להפ- סיק כל עבודה. השבוע הגשים ליובה את אימו, התפטר. פעולת החבלה בחבל הצליחה.

ההסתדרות הודעת בעל-הדין

הפתעה בלתי-נעימה ציפתה לשר-העבודה יגאל אלון, שעה שנכח בדיון החעדה המ- כות של ההסתדרות על העברת סמכויות משרות-התעסוקה למשרד-העבודה. בישיבה הסודית והסגורה, קרא חבר החעדה הלי- בלי, הלל וידל, קטעים מפרוטוקול הועד- דה הע' של ההסתדרות, שנערכה בפתח תקפה לפני מספר שנים.

"אנחנו מתנגדים", קרא וידל מהפרוטו- קול, "ששר העבודה יעביר סמכויות משרות התעסוקה למשרדו". "אתה לא סומך עליך?" הפסיקה קריאת ביניים של שר העבודה דאז, מרדכי נמיר, את התלהבותו של הנו- רם האופוזיציוני. "עליך אני סומך", הבטיח לו אותו נואם, "אבל על שרי העבודה ש- יבואו אחריך, עליהם אינני סומך". שמו של הנואם הנלהב — יגאל אלון.

בימי ההגנה היה פעיל ברכש, לאחר קום המדינה הקים את חבל לזכיש בשיטת ההתיישבות האזורית, שימש כמוכיר ראשון של שגרירות ישראל במוסקבה.

פרשת היעלמו של הילד ישראל ויניק שופכו

הוד דוד נחמן בלוי.
לשענתו היה ישראל ילד.
עירני ופיח שחר בעצמו לא לחזור להוריו.

הומצאו לו מקומות מסתור ומחבוא בכל חלקי הארץ, הוזרמו כספים מקרן מיוחדת כדי לממן פעולות אלה ואף נאמר לו כי במקרה הצורך יועבר אל מחוץ לגבולות הארץ.

מחתרת החומרים

הפרשה החלה בגבעת-עליה, כאשר התדפק ניסים חסידא, מורה בישיבת חסידים בייפו, על דלת ביתה של משפחת ויניק, הציע לקבל את ילדי המשפחה לחינוך במוסדות דתיים. בדרך זו הגיע ישראל לבית-היתומים דיסקין בירושלים ואחותו נמסרה לבית פליטות דתי בבירה.

יום אחד, אחרי שבועה — אביו התורג של ישראל — עזב אותה והיגר לקנדה, יצאה ויקטוריה ויניק לבקר את בנה במוסד דיסקין. להפתעתה התברר לה כי בנה איננו נמצא יותר במוסד. איש גם לא היה מוכן להגיד לה היכן תוכל למצאו.

היא נתקפה בהיסטריה, הקימה שערי- רייה והתעלפה. המשטרה נטלה או עדויות מפורטות מהאם וממדיכוכי האיש של יש- ראל, דוד נחמן בלוי. אולם גם בעדותו לא גילה המודיק היכן נמצא הילד.

במשך שנה עשתה ויקטוריה ויניק מאמ- צים נואשים לגלות את עקבות בנה, לשוא- למרות שתבעה באמצעות עורך-הדין אברהם זימרון מן המוסד ומן המשטרה לגלות את מקום הימצאותו של הילד. אולם המש- טרה לא פעלה כלל בעניין זה. עורך-הדין הופנה ממשרד למשרד, קיבל רק תשובות מתחמקות בכל מקום והפסיק את טיפולו ב- פרשה.

★ ★ ★

הגדוי בדרך לצרכניה

היה זה אחיו של ישראל, אלכס ויניק, שגילה אותו. הדבר היה מקרי לחלוטין. אלכס הועסק אותה שעה על-ידי קבלן, בהקמת מבנים במושב קוממיות. בי אחד הלילות, כשהיה בדרכו לצרכניה, עצר קבוצה של שלושה נערים, שאל אותם ל- דרכו. הוא האיר בפנסו על פניהם. קרן ה- אור נפלה על פניו של אחיו. פגישת האחים היתה נרגשת. האח הבכור שלא יכול היה ללבר במשך כמה דקות מרוב

בביתיהם של עשר משפחות בישראל שמורות תמונות קטנות ובלות של עשרה ילדים קטנים וחיכונים. איש אינו יודע היכן הם. מאז קום המדינה נעלמו עשרה ילדים מבאר-שבע ועד קרית-שמונה. עקבותיהם לא נמצאו עד היום.

אחד מאלה הוא כיום הילד המפורסם ביותר במדינה — יוסליה שוחמאכר. מה אירע לאחרים? מה עלה בגורלם של יפה מארי בת ה-7, שנעלמה לפני חמש שנים בבאר-שבע; של יוסף סבאטון בן ה-7 מיפו; או של שמואל תנעמי בן השלוש והצי ממושב צלפון?

תיקי המשטרה, שנשארו עדיין פתוחים, העלו סברות שונות בקשר להעלם: על- ידי חיות-טרף, מתו מאפיסת כוחות או ניספו בתחתית בורות, נפלו קרבן בידי פושעי-מין. בכמה מקרים אף הועלתה אפי- שרות שדים של מיסיונרים היתה בחטיפה. השבוע, ניתן היה לצרף פתרון אפשרי נוסף לחידת ההעלמויות: חטיפה בידי ה- מיסיונרים של הדת היהודית. ההתחקות אחרי עקבותיו של יוסליה שוחמאכר, גילתה לראשונה את המצאותה של מחתרת מיסיו- נרית יהודית פעילה מעין זו. כי השבוע, כאשר התפרסמה פרשת הסתרתו של ילד יהודי נוסף, נחשף הלוט מעל חלק מפעולותיה ומהותה.

★ ★ ★

הילד איננו

בבת אחת הופנו השבוע הזקורים אל ישראל ויניק (16), צעיר יפואי ה- עובד כחשמלאי מכונות והמתגורר עם מש- פחתו בחורבה עלובה וצרה, המאכלסת 11 נפשות.

לפני שלוש שנים שימש ישראל ויניק מוקד לפעולותיה של המחתרת הדתית, ב-

ישראל ויניק, סיפר בתקירת המשטרה שמעליו הודיעה לו שאם יתגלו עקבותיו, יועבר לאנגליה.

החטוף